

รูปแบบการสอนซ่อมเสริมในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวสุวิมล อร่ามทุนทรัพย์

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-237-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013846

i18105233

REMEDIAL TEACHING MODELS IN PRIVATE SECONDARY SCHOOLS

IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Suwimol Aramphoonsab

คุณย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-237-9

สุมล อร่ามพูนทรัพย์ : รูปแบบการสอนซ่อมเสริมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เอกชน
 ในกรุงเทพมหานคร (REMEDIAL TEACHING MODELS IN PRIVATE SECONDARY SCHOOLS
 IN BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, ผศ.ดร.วลัย อาวุฒี,
 193 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการสอนซ่อมเสริมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เอกชน
 ในกรุงเทพมหานคร ทั้งในระดับภาพรวมโดยทั่วไปและเชิงเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนประสิทธิภาพสูงกับ
 โรงเรียนประสิทธิภาพต่ำ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ศึกษา คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา เอกชนจำนวน 86
 โรงเรียน เป็นโรงเรียนประสิทธิภาพสูง 43 โรงเรียน และโรงเรียนประสิทธิภาพต่ำ 43 โรงเรียน
 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมในรูปแบบของการสอน
 ซ่อมมากกว่าการสอนเสริม การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมยังไม่เป็นระบบ ขาดการวางแผนการจัดกิจกรรม
 ขาดการติดตามผลอย่างมีระบบ ในระดับรายวิชา พบว่า มุ่งสอนซ่อมเสริมเพื่อให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์
 การเรียนรู้เป็นสำคัญ และสอนเน้นในเนื้อหาที่นักเรียนไม่เข้าใจเป็นหลัก ผลการประเมินสภาพการสอนซ่อม
 เสริมที่นักเรียนได้รับ พบว่า นักเรียนประเมินสภาพการจัดสอนซ่อมเสริมในทางบวกหรือดีเกือบทุกด้าน
 ยกเว้น ด้านสื่อการสอน กิจกรรมการสอนและด้านความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการสอนของครูกับข้อ
 บกพร่องของนักเรียนที่ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ในด้านความพร้อมของบุคลากร โดยเฉพาะในเรื่อง
 ความเข้าใจในหลักการสอนซ่อมเสริม พบว่า ยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไปจากแนวคิดในเชิงทฤษฎี
 ส่วนผลการประเมินสภาพปัญหา พบว่า โรงเรียนประสบปัญหาในการจัดสอนซ่อมเสริมในระดับปานกลางและ
 ค่อนข้างน้อยเกือบทุกด้าน

ในเชิงเปรียบเทียบ ได้พบลักษณะเด่นที่กลุ่มโรงเรียนประสิทธิภาพสูงแตกต่างจากกลุ่มโรงเรียน
 ประสิทธิภาพต่ำ คือ มีการจัดสอนซ่อมเสริมตามที่หลักสูตรกำหนดในสัดส่วนที่สูงกว่า มีการจัดสอนซ่อมเสริม
 ครบทุกประเภท ในขณะที่โรงเรียนประสิทธิภาพต่ำไม่มีการสอนประเภท "สอนเร่ง-สอนเร็ว" มีการจัด
 สอนซ่อมเสริมอย่างเป็นระบบในสัดส่วนที่สูงกว่า ในการติดตามและประเมินผลการสอนซ่อมเสริมมีการ
 กระจายอำนาจให้อยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชาในสัดส่วนที่สูงกว่า ผลการประเมินสภาพการสอน
 ซ่อมเสริมที่นักเรียนได้รับ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนประสิทธิภาพสูงประเมินสภาพการสอนซ่อมเสริมในทาง
 บวกในระดับที่สูงกว่าผลการประเมินของนักเรียนในโรงเรียนประสิทธิภาพต่ำ และในด้านการประเมินสภาพ
 ปัญหาในการจัดสอนซ่อมเสริมพบว่า โรงเรียนประสิทธิภาพสูงประสบปัญหาในระดับน้อยกว่าโรงเรียน
 ประสิทธิภาพต่ำเกือบทุกด้าน

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
 สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
 ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ สุมล อร่ามพูนทรัพย์
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา [Signature]

SUWIMOL ARAMPHOONSAB : REMEDIAL TEACHING MODELS IN PRIVATE SECONDARY SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : PROF. SOMWUNG PITIYANUWAT, Ph.D., ASST. PROF. WALAI ARUNEE, Ed.D., 193 PP.

The main purpose of this research was to study the remedial teaching models in private secondary schools in Bangkok Metropolis. The samples were 86 private secondary schools in Bangkok Metropolis which comprised of two groups: 43 high efficient schools and 43 low efficient schools. The obtained data were analyzed by mean of frequency, percentage, mean and standard deviation, and t-test.

The major findings indicated that in general, most schools had focused on remedial teaching and did not organize systematic remedial teaching activities, and also lacked of planning and systematic follow-up. Achieving the learning objectives and teaching subject content were emphasized in remedial teaching. Students perceived that remedial teaching activity organization was at high or positive level except in the aspect of instructional material, instructional activities and the relevance between instructional activities and weakness of students which were perceived at moderate level. School administrators and teachers had misconception in remedial teaching theories, but they perceived that remedial teaching problems were at moderate level.

There were differences in organizing remedial teaching activities between the high efficient and the low efficient schools. The high efficient schools organized more systematic remedial teaching activities and they organized every activity concerning remedial teaching while the low efficient schools had no "Accelerated instruction". Division heads in the high efficient schools took charge of monitoring remedial teaching activities. Students in the high efficient schools perceived that remedial teaching activity organization was at higher level than the perception of students in the low efficient schools. School administrators and teachers in the high efficient schools perceived that remedial teaching problems were at lower level than the perception of school administrators and teachers in the low efficient schools.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ สิวมล อรามพูนทรัพย์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สิวมล อรามพูนทรัพย์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดีก็ด้วยความกรุณาจากศาสตราจารย์
ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้
คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัย
รู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านอาจารย์ทั้งสอง และกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณ คุณสุพักตร์ พิบูลย์ ที่เป็นกำลังใจและให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่ง
ตลอดมา

ขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน และน้อง ๆ ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณคณพล จุฑามณี คุณมัลลิกา จุฑามณี คุณอรรณพ งามวิวัฒนะ คุณวันดี
จงกุงคา คุณประคัมพร ชินวัตร คุณเพชรรา สุนทรโทก คุณกริษายุทธ พิบูลย์ คุณชีวรัตน์
ธัญลักษณ์มะระ คุณประภา แซ่มปรีดา และคุณโสภาวรรณ-คุณบุญชัย-คุณกนกพร อร่ามพูนทรัพย์

ขอขอบคุณ โครงการวิจัยประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ เป็นเงิน 3,333 บาท และ
ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา ครูผู้สอน และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน
ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ คุณพ่อเพ่งชูช คุณแม่วรลักษณ์ ที่ให้กำลังใจพร้อม
ทั้งส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด

สุวิมล อร่ามพูนทรัพย์

29 เมษายน 2531

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ด
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	11
การแบ่งประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน	11
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริมและการจัดกิจกรรมฯ	16
งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล	73
การวิเคราะห์ข้อมูล	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ผลการวิเคราะห์รูปแบบการสอนซ่อมเสริมในโรงเรียน มัธยมศึกษาเอกชน.....	78
ผลการวิเคราะห์สภาพความพร้อมด้านบุคลากรและสภาพปัญหา ในการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม.....	110
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	133
สรุปผลการวิจัย.....	134
อภิปรายผลการวิจัย.....	146
ข้อเสนอแนะ.....	152
บรรณานุกรม.....	157
ภาคผนวก.....	162
ก. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	163
ข. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	165
ประวัติผู้วิจัย.....	193

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย